

Bijlage 1 bij HUF-checklist Circulair Materialenplan (CMP): AFVAL- EN KETENPLANNEN

Onderwerp:	Afvalplan afgewerkte olie
Algemeen oordeel HUF	Geen HUF-inhoudelijke opmerkingen, dit afvalplan lijkt erg op zijn voorganger sectorplan 56 uit in LAP3.

Onderwerp:	Afvalplan oliehoudend afval
Algemeen oordeel HUF	Geen HUF-inhoudelijke opmerkingen, dit afvalplan lijkt erg op hetgeen is opgenomen in LAP3.

Onderwerp:	Afvalplan olie en brandstofrestanten
Algemeen oordeel HUF	Geen HUF-inhoudelijke opmerkingen, dit afvalplan lijkt erg op hetgeen is opgenomen in LAP3.

Onderwerp:		Afvalplan Asfalt						
Algemeen oordeel HUF		Het afvalplan Asfalt is handhaafbaar behoudens de opmerkingen. Er zijn onzekerheden voor de handhaving omdat momenteel een aantal principiële punten onder de rechter zijn.						
Thema	Oordeel				Vindplaats (paragraaf/ paginanummer)	Checklist (verwijzing nr. vraag checklist)	Inhoudelijke reactie	
	hoog	midden	laag	n.v.t.				
H		X			§2.2 minimumstandaard tabel	1.1.2 en 1.1.3	Tabel: "Deze minimumstandaard betekent dat recycelen tot een bouwstof door gebruik te maken van immobilisatie, zonder vernietiging van de aanwezige PAK's, nadrukkelijk niet is toegestaan".	
U							De rechter heeft in het verleden geoordeeld dat onvoldoende werd gemotiveerd dat andere verwerkingen (koud immobiliseren) niet acceptabel waren (VoVo RvS d.d. 23 januari 2007, ECLI:NL:RVS:2007:AZ7405). Deze procedure is destijds niet doorgezet. Als inmiddels wel wetenschappelijk is bewezen dat koud immobiliseren meer risico's voor het milieu heeft dan thermische bewerking dan kan dit worden opgenomen en is het beleid beter onderbouwd. Hierdoor wordt de uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid verbeterd en zal er minder onzekerheid zijn bij een gang naar de rechter.	
F								
H	X				H. 3 ad 1.3. Algemeen laatste regel	1.1.2 en 1.1.3	Zolang er nog geen uitspraak in de bodemprocedure is (zie Vovo-uitspraak van de Raad van State d.d. 16 mei 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1404) kan niet op de nieuwe grenswaarde van 75 mg/k PAK 10 worden gehandhaafd. Zo ontbreekt een onderbouwing waaruit blijkt dat koude immobilisatie wel/meer risico's voor mens en milieu kan veroorzaken dan thermische verwerking. Een verwijzing naar deze zaak ontbreekt in dit sectorplan.	
U								
F								
H	X				H.3 ad 1.3 Mate van nuttige toepassing	1.1.2, 1.1.3, 1.3.2	De genoemde bepaling heeft betrekking op individuele transporten (bv ijzer met teveel chroom VI) en dat is echt iets anders dan het "overrulen" van een Basel-code zonder dat dit wordt gemotiveerd door recente wetenschappelijke inzichten. De bepalingen "Mate van nuttige toepassing" en "elke mate van storten of anderszins verwijderen" zijn onvoldoende afgeperkt. Dit kan leiden tot interpretatieverschillen en kan daardoor handhaving bemoeilijken.	
U								
F								
H	X				H. 3 ad 1.3 Tabel: nuttige toepassing	1.1.2, 1.3, 1.3.2	"Dit is het geval wanneer minder wordt gerecycled dan gangbaar is bij verwerking van PAK-arm asfalt in Nederland". De term "dan gangbaar" is onvoldoende concreet en kan leiden tot discussie.	
U								

F							
H		X			H. 4 Toelichtin g	1.1.2, 1.1.3	De Nederlandse norm (75 mg/kg droge stof) wordt hier benoemd. In het buitenland is de norm: concentratieniveau van benzo[a]pyreen mag niet meer bedragen dan 50 mg/kg. Dit verschil dient beter te worden geduid in de tekst anders leidt dit tot handhavingsproblemen.
U							
F							
H		X			H. 4 toelichting Pak-rijk asfalt is....	1.1.2, 1.1.3	Dit is "onder de rechter" en geldt niet in buitenland. Zie bovenstaande opmerking.
U							
F							
H		X			§5.2.2 recyclen: PAK rijk asfalt	1.1.2, 1.1.3	Dit beleid geldt niet in het buitenland. De uitspraak van de RvS was hierover helder en het standpunt uit 2007 is nog niet weerlegd door onderzoek.
U							
F							

Onderwerp:	Afvalplan: Assen AVI's						
Algemeen oordeel HUF	Het afvalplan Assen AVI's is handhaafbaar behoudens de onderstaande opmerkingen.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			Pag. 5 tabel :	1.1.2, 1.1.3	Er mist een percentage van onverbrande bestanddelen. Welk percentage geldt als eis? Hoeveel onverbrande bestanddelen mogen in de bodemassen zitten na verbranding? In andere landen zoals België en VK worden wel eisen gesteld. Voor de handhaving is het belangrijk om de ruwe bodemassen goed te definiëren. Wanneer is er sprake van ruwe Bodemassen, opgewerkte bodemassen?
U							
F							
H	X				H.3 Pag. 8. ad 1.3	1.1.2, 1.1.3	Het begrip redelijk in de zin "Dit is voor afvalstoffen van deelstroom b het geval wanneer een niet redelijk deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd" vraagt om een toetsingskader hoe beoordeling plaats dient te vinden. Dit ontbreekt en dit zal leiden tot interpretatieverschillen. Hierdoor is het niet handhaafbaar.
U							
F							
H	X				§5.2.2.1 Recycling op stortplaats en pag. 15	1.1.2, 1.1.3	*" de betreffende voorzieningen niet met ter verwijdering aangeboden stortmateriaal kunnen worden gerealiseerd omdat ze bijvoorbeeld niet worden aangeboden". De omschrijving is onvoldoende zodat dit leidt tot interpretatieverschillen en handhavingproblemen.
U							
F							
H	X				§5.2.3 Hoofdgebruik pag. 16	1.1.2. 1.1.3	".... Deze mag weer worden..... "Mag" leidt tot handhavingproblemen. Graag vervangen door dient of moet.
U							
F							
H	X				§5.3 Tabel pag. 18	1.1.2, 1.1.3	In de tabel ZZS ontbreekt de groep PFAS. Voor het toezicht is het belangrijk dat PFAS wordt genormeerd anders kan er niet worden gehandhaafd op dit aspect.
U							
F							

Onderwerp:	Afvalplan Autowrakken						
Algemeen oordeel HUF	In het hoofdstuk afval of niet van het afvalplan autowrakken, vindt zelf geen uitwerking plaats van (mogelijke) criteria. Voor een betere duiding van de criteria (normen) zouden hoofdlijnen zoals die zijn opgenomen in de Europese guideline, RWS- en ILT handreiking, in dit hoofdstuk opgenomen kunnen worden. Voor onderdelen geven die eisen die het Kwaliteitszorg demontage van de Siba hanteert meer duidelijkheid.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			H. 3, pag. 6	1.1.3	In diverse keten- en afvalplannen, waaronder autowrakken, wordt de term “niet-materiaaleigen afval “ gebruikt bij het toetsen van de mate van nuttige toepassing. Hoewel van deze term een definitie is opgenomen, is deze niet volledig duidelijk: “betreft componenten in of aan het afval die niet deel uitmaken van de afbakening van de deelstromen waar het keten-of afvalplan betrekking op heeft. Niet materiaaleigen afval is onbedoeld aanhangend”. Het toevoegen van een voorbeeld, in dit geval autowrak, kan helderheid geven.
U							
F							
H			X		H. 6.1, pag. 17	1.1.2, 1.1.3	Per geval beoordelen kan tot willekeur leiden. De branchevereniging Siba stelt voor haar leden een verplicht kwaliteitsmanagementsysteem voor (Kwaliteitszorg demontage). Dit systeem bevat eisen voor het op de markt brengen van gebruikte onderdelen. Dit systeem zou als minimum gebruikt kunnen worden. Verwezen kan worden naar paragraaf 6.3 waar tekst over Kwaliteitszorg demontage is opgenomen.
U							
F							

Onderwerp:	Afvalplan Baggerspecie							
Algemeen oordeel HUF	Het afvalplan is handhaafbaar behoudens de gemaakte opmerkingen. Met name definities en begrippen dienen handhaafbaarder te worden gedefinieerd.							
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie	
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)		
H		X			Pag. 8 tabel	1.1.2, 1.1.3	“... Wanneer minder wordt toegepast dan gangbaar is in Nederland”. Het begrip gangbaar is onvoldoende specifiek waardoor er bij de handhaving en vergunningverlening discussie kan ontstaan.	
U								
F								
H	X				Pag. 10 tabel	1.1.2, 1.1.3	“Overbrenging.....van dit afvalplan”. Onduidelijk hoe het begrip bovenstroom geïnterpreteerd dient te worden en hoeverre (qua afstand) dit strekt. En dienen eventuele milieuhygiënische keuringen conform de Nederlandse (kwalibo) regelgeving te worden uitgevoerd. Er kan niet worden gehandhaafd op keuringen die in het buitenland worden uitgevoerd.	
U								
F								
H	X				Pag. 12 samenstelling	1.1.2, 1.1.3	Voor baggerspecie met bodemvreemd materiaal tot 20% is het Bbk van toepassing. Dit plan is van toepassing vanaf 50% (omdat bij de Wbm is aangesloten). Onduidelijk is hoe dient te worden omgegaan met baggerspecie met bodemvreemd materiaal tussen de 20% en 50 %. Tevens is onduidelijk of, net zoals bij het Bbk, bodemvreemd materiaal is beperkt tot steenachtig materiaal of hout. Verder is het onduidelijk hoeveel reinigingsresidu tot welk percentage mag worden gestort. Deze onduidelijkheden zijn ongewenst voor de vergunningverlening en handhaving.	
U								
F								

Onderwerp:	Afvalplan Batterijen						
Algemeen oordeel HUF	<p>In het Afvalplan Batterijen zitten twee onderdelen die betrekking hebben op de werkzaamheden van de ILT: EVOA en de Batterijverordening. Het plan is op zich zelf een heldere uitleg van een complex verhaal. Maar regelgeving rond batterijen sluit onvoldoende aan bij de praktijk. Dit plan lost bestaande problemen binnen de EVOA en de Batterijverordening niet op.</p> <p>Het zou helpen als dit plan en de nota van toelichting bij het Uitvoeringsbesluit van de Batterijverordening goed op elkaar aansluiten. Delen van de plan zouden aan de nota van toelichting kunnen worden toegevoegd om deze aansluiting te bereiken en de teksten juridisch meer gewicht te geven.</p> <p>Vanwege de overlap met de Batterijverordening wordt voor aanvullende inhoudelijke opmerkingen verwezen naar de HUF toets van de Batterijverordening die recent door ILT is afgerond.</p> <p>Op een aantal punten is niet helder hoe de vaak complexe regelgeving moet worden geïnterpreteerd. Een voorbeeld is het ontbreken van heldere criteria voor wanneer sprake is van voortgezet gebruik. Om deze reden is dit stuk beoordeeld op Handhaafbaar en Fraudebestendig als 'midden'.</p>						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			§2.2 tabel bij C	1.1.1	Opmerking bij tabel bij C “ Eveneens toegestaan is om lithium-ion batterijen geschikt te maken voor gebruik als energieopslag.” Deze zin is verwarrend. En zijn/ komen ook batterijen met een andere samenstelling dan Lit-Ion waarbij het ook toegestaan is om deze geschikt te maken voor energie opslag. En daarnaast zullen er ook andere toepassingen dan alleen energieopslag worden gevonden, deze toepassingen zullen ook toegestaan zijn.
U							
F							
H		X			§3	1.1.1	Opmerking bij: “invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar”. Veel batterij afval is gevaarlijk: exportverbod buiten OESO. Dit geldt ook voor zwarte massa: vermelden in afvalplan scheidt duidelijkheid.
U							
F							
H		X			§3. ad 1.3	1.1.3	De zinsnede “wanneer een niet redelijk deel” geeft de aanvrager / vergunningverlener onvoldoende handvatten voor een objectieve beoordeling. Een kader waar parameters als schaarsheid, kosten, wijze verwijdering e.d. een rol zouden kunnen spelen, is hiervoor vereist.
U							
F							
H				X	§4	1.1.2	Opmerking bij tabel “Batterijen die niet onder het toepassingsgebied van de Batterijenverordening vallen.” Verwijzen naar art. 1, lid 5 en 6 van de verordening, waarin deze uitzonderingen zijn opgenomen.
U							
F							

H			X	§5.2.1	1.1.3	Opmerking bij: "Bij voorbereiding voor hergebruik, voorbereiding voor herbestemming en herfabricage is eerst sprake van een afgedankte batterij. Deze handelingen zijn op basis van de minimumstandaard toegestaan." Dit is fraudegevoelig omdat partijen altijd hun best zullen doen om aan te tonen dat hun werkzaamheden niet vallen onder deze termen en sprake is van voortgezet gebruik. Want dan hebben ze geen einde-afval status nodig.
U						
F			X		3.2	
H		X		§6.1	1.1.3, 1.3.3, 1.3.4	De EU-verordening, de Leidraad Afvalstof of niet afvalstof, het Uitvoeringsbesluit en nu dit Afvalplan Batterijen: ze bevatten allemaal regels /interpretaties over hergebruik/herbestemming/herfabricage/wel afval/geen afval/wel afgedankt/niet afgedankt. Het geheel daarvan is ontzettend complex en vanuit elk HUF-aspect als "matig" aangemerkt. Partijen in de sector hebben allemaal hun eigen belangen over waar hun bedrijf/batterij onder valt. Toezicht houden in dat speelveld wordt (juridisch) zeer complex.
U						
F						
H			X	§6.1 ad 1.1	1.1.3	Het criterium "een batterij moet nog voldoende capaciteit hebben om opnieuw ingezet te worden" is niet specifiek geformuleerd. Heldere criteria geeft meer houvast. Graag zien wij criteria opgenomen zoals tenminste 80 % voor hergebruik of 50% voor herbestemming. Op basis van onderzoek over onder meer verwachte levensduurverlenging versus behoud van grondstoffen kunnen dergelijke richtwaarden worden onderbouwd. Daarnaast zou hiervoor een voorstel gedaan kunnen worden richting Europese Commissie voor het opstellen van een uitvoeringshandeling waarin het onderscheid tussen afval en voortgezet gebruik voor batterijen staat uitgewerkt.
U						
F						
H		X		§6.3 in relatie tot §5.2.1 & §6.1	1.1.3, 1.3.3	Bedrijven die zich bezig houden met hergebruik hebben er belang bij dat de batterijen die ze innemen niet 'afgedankt' zijn, want dan hebben ze geen einde-afval status nodig. Producenten/importeurs zitten daar anders in, voor hun is van belang dat zoveel mogelijk batterijen vallen onder 5.2.1, omdat dan de UPV-verantwoordelijkheid verschuift.
U						
F						

Onderwerp:	Afvalplan bouw- en sloopafval gemengd						
Algemeen oordeel HUF	Het afvalplan Bouw- en sloopafval is behoudens de opmerking handhaafbaar.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H	X				Pag. 7 Tabel	1.1.2, 1.1.3	“Dit is het geval wanneer minder wordt gerecycled dan gangbaar is bij verwerking van gemengd bouw- en sloopafval in Nederland”. De term gangbaar is een term die tot moeilijkheden leidt bij verlenen van een vergunning en het houden van toezicht.
U							
F							

Onderwerp:	Afvalplan Grond						
Algemeen oordeel HUF	Het Afvalplan grond is handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig behoudens de gemaakte opmerkingen. Op een aantal punten dienen verwijzingen te worden toegevoegd of aangepast.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H	X				H. 1 pag. 3.	1.1.2, 1.1.3	De totale concentratie aan asbest komt niet overeen met de definitie voor Nr. 92B uit het Bal. De definities dienen overeen te komen anders leidt dit tot verschillen en handhavingsproblemen.
U					tabel		
F							
H		X			§2.2 Tabel pag. 7	1.1.2, 1.1.3	Deelstroom a: grond algemeen. Momenteel is er geen verwijzing opgenomen naar het Besluit bodemkwaliteit bij "Nuttige toepassing neming van" maar alleen een verwijzing naar regelgeving op invasieve soorten. Voor de handhaving is het van belang om een verwijzing op te nemen naar het Besluit bodemkwaliteit omdat hier de eisen aan toepassen van grond worden geregeld.
U							
F							
H		X			H. 3 Tabel	1.1.2, 1.1.3	Deelstromen d en e zijn niet opgenomen in de tabel. Onduidelijk is of deze deelstromen aan andere plannen dienen te worden getoetst. Voor de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid dient dit duidelijker te worden beschreven.
U		X			Nuttige		
F					toepassing pag. 10		
H	X				H. 3 Andere	1.1.2, 1.1.3	Deze passage bevat geen eisen voor het residu wat tijdens het extractieve reinigen van asbesthoudende grond ontstaat. Het asbesthoudende residu wat in Nederland ontstaat bij het reinigen van buitenlandse asbesthoudende grond, zou dus in Nederland mogen worden gestort. Het percentage wat mag worden gestort in Nederland is ook niet beperkt. Voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid is het belangrijk om een percentage op te nemen die maximaal mag worden gestort.
U					vormen		
F					van..voor deelstroom C, Pag. 11		

H	X				§ 5.1.1: pag. 16	1.1.2, 1.1.3	Gescheiden houden van grond conform 4.1255 van het Bal wordt hier niet benoemd, maar valt wel onder gescheiden houden van afvalstoffen (gescheiden houden bij ontgraven wordt namelijk wel benoemd). Het voorgaande dient te worden opgenomen in de tabel.
U							
F							
H		X			Algemene opmerking	1.1.2, 1.1.3	Alle normdocumenten van Kwalibo benoemen die een relatie hebben met grond. Nu worden niet alle BRL'en met de bijbehorend protocollen benoemd maar alleen de BRL 9335-1 BRL 7500 en protocol 7510. Maar 9335-2 en 9335-4 worden niet benoemd. De 9335-10 wordt binnenkort van kracht en heeft een directe relatie met de BRL 7500, deze alvast opnemen. De brede werkzaamheden worden tekstueel wel benoemd, maar het stuk beperkt zich tot het benoemen van protocol 7510 en 9335-1. Er wordt in het stuk ook verwezen naar immobiliseren. Hiervoor wordt er niet verwezen naar de BRL 9322 (immobiliseren). Voor de handhaving is het belangrijk dat alle van toepassing zijnde normdocumenten van de kwaliboregelgeving worden opgenomen in het afvalplan grond.
U							
F							
H	X				Tabel met afvalcateg orieën, Pag. 5: 106A of 106B	1.1.2, 1.1.3	POP houdende grond dient per definitie als gevaarlijk te worden aangemerkt. In de tabel is een onjuiste verwijzing gemaakt waardoor het lijkt alsof POP houdende grond ook een niet gevaarlijke afvalstof kan zijn. De tekst in de kolom "afvalcategorie bal" is onduidelijk. Voor de handhaving vergunningverlening leidt dit tot onjuistheden.
U							
F							

Onderwerp:	Afvalplan Kwik en kwikhoudend afval						
Algemeen oordeel HUF	<p>Het hoofdstuk is in grote lijnen een voortzetting van Sectorplan 82 uit Lap3. Het is in essentie een helder hoofdstuk.</p> <p>Het biedt heldere kaders voor de verwerking van kwikhoudende afvalstromen, die in Nederland fors strenger is dan in de ons omringende landen (EU-lidstaten). Er is met andere woorden geen sprake van een level-playing field en dat zet de druk op andersoortige verwerking. Dit was al zo en blijft zo.</p> <p>Het zou zinvol zijn als in het plan wordt ingegaan op de regelmatig voorkomende situatie dat kwikhoudende afvalstoffen uit de olie en gasindustrie (en in toenemende mate de geothermie) radioactief zijn en daarmee vallen onder het regiem van de Kernenergiewet.</p>						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			Toetsings- kaders		Primaire doelgroepen zijn uiteraard de bedrijven die verwerken en/of de grens overbrengen en het bevoegd gezag die dat vergunt, maar ook de bedrijven waar kwikhoudende afvalstoffen kunnen vrijkomen. Het biedt daarmee tevens ook kaders voor handhavers, omdat sommige normen uit algemene regelgeving (m.n. Omgevingswet) wordt verduidelijkt.
U						1.2.1	
F							
H		X			§2.2. Minimum- standaard		In de praktijk komt de ILT met betrekking tot de verwerking van kwikafval de volgende knelpunten tegen in de praktijk. In Nederland is er maar één bedrijf dat vergund is om afvalstoffen te ontkwijken. Bij het proces van ontkwijken blijft een afvalstroom over die niet of nauwelijks ontkwikt kan worden, de zogenaamde kwikboter (een destillaat met pasteus voorkomen) waarvan het gehalte aan kwik nog steeds boven 50 mg/kg ds kan zijn. Het steeds opnieuw door de installatie halen van deze stromen is niet alleen kostbaar maar levert nauwelijks een lager gehalte aan kwik op. Dit levert een uitdaging voor handhaving op, want hoe vaak kan men van dit bedrijf (dat als enige in Nederland mag ontkwijken) verlangen dat zij deze stroom steeds opnieuw bewerkt terwijl het resultaat hetzelfde blijft. Omdat de norm in het buitenland minder streng is, is het logisch dat het bedrijf in kwestie deze afvalstromen daarnaartoe wil afvoeren voor definitieve opslag (verwijdering). Hiervoor moet zij zichzelf wel eerst een verklaring verstrekken waaruit blijkt dat niet doelmatig kan worden ontkwikt of dat de aard van de stof zich niet leent voor ontkwijken. Dit maakt niet alleen handhaving lastig maar raakt het punt van fraudebestendigheid, want de slager keurt hier zijn eigen vlees.
U						1.2.3	
F		X				3.1	

H		X			H. 3		Deze paragraaf richt zich primair op de kwikhoudende afvalstoffen en terecht. Maar na ontkwikken resteert veelal een stroom die niet kwikvrij is, soms dus nog een kwikhoudende afvalstof (>50 mg/kg ds Hg). Het nadrukkelijker duiden hoe met deze stromen omgegaan zou moeten worden bij grensoverschrijding is zinvol, desnoods onder verwijzing naar andere plannen. Bijv. kan Nederland een stroom laten invoeren om te ontkwikken als de resterende, ontkwikte stroom verbrand moet worden?
U				Toetsingska	1.2.3		
F				der grensovers chrijdend transport			

Onderwerp:	Afvalplan Residuen						
Algemeen oordeel HUF	<p>In het Nederlandse beleid wordt geen onderscheid gemaakt tussen residuen afkomstig van het verwerken van buitenlands afval en Nederlands afval. Hierdoor worden binnen Nederland grote hoeveelheden residu gestort die ontstaat bij het verwerken van buitenlands afval. De residuen afkomstig van het reinigen van grond zijn hier een voorbeeld van.</p> <p>Een van de uitgangspunten van het zelfvoorzienend zijn van Nederland voor storten is het principe dat buitenlands afval niet in Nederland mag worden gestort en dat de grenzen voor het storten van afval uit het buitenland gesloten blijven. De residuen zijn weliswaar ontstaan in Nederland maar betwijfeld kan worden of de huidige praktijk past in de "geest" van het principe van zelfvoorziening. De algemene verplichting om residu met een buitenlandse oorsprong in het land van herkomst te storten zou kunnen worden opgenomen of de mogelijkheden voor een dergelijk verbod zouden kunnen worden onderzocht.</p>						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H				X	H. 3	1.1.1	In de afbakening (hoofdstuk 1) wordt aangegeven dat dit afvalplan alleen betrekking heeft op verbranden en storten. De reikwijdte van het toetsingskader voor grensoverschrijdend afvaltransport komt hier niet mee overeen. Zo staat aangegeven dat "recycling niet is toegestaan als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt". Deze bepaling is niet specifiek en ook niet van toepassing op dit afvalplan.
U							
F							
H				X	H. 5	1.1.1	Bij verbranden of storten is geen/nauwelijks sprake van hoogwaardig verwerken. Het hoofdstuk beperkt zich hier niet toe en dat is verwarrend.
U							
F							
H					§2.2		Als de voorgestelde aanpassing van minimumstandaard wordt doorgevoerd dan heeft dit personele consequenties. Voor het terugvoeren moeten kennisgevingen worden goedgekeurd en op de naleving van de aanvullende bepaling (terugvoer voor storten) van residuen afkomstig van buitenlands afval. De kennis en vaardigheden die hiervoor nodig zijn in de organisatie aanwezig.
U		X				2.3	
F							
H					§2.2	2.5a	Ingeschat wordt dat voor het uitvoeren van de extra taak de volgende formatie structureel nodig is: <ul style="list-style-type: none"> - 1 FTE vergunningverlening schaal 10; - 1 FTE handhaving schaal 11.
U		X					
F							

Onderwerp:	Afvalplan Shredderafval						
Algemeen oordeel HUF	De afbakening is in het afvalplan Shredderafval op diverse onderdelen onduidelijk. Zo is onduidelijk of een afvalstroom bestaande uit zowel autoshreder- als overig shredderafval, onder dit afvalplan valt. Dit geldt eveneens voor stromen waarvan de metalen nog niet optimaal zijn afgescheiden. Voorts is onduidelijk of de afbakening van dit afvalplan ook ziet op stromen waarbij metaal afkomstig uit huishoudelijk afval wordt geshredderd en overgebracht.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			H.1, pag.3	1.1.2, 1.1.3, 1.2.3	In de tabel zijn de stromen Reststroom 'autoshrederafval' en Reststroom 'overig shredderafval' opgenomen. Opgemerkt wordt dat bij het huidige sectorplan 27 na publicatie nog een stroom shredderafval hieraan is toegevoegd: gemengd shredderafval. In de praktijk blijkt dat er in het buitenland shredderstromen vrij kunnen komen die bestaan uit zowel autoshreder- als overig shredderafval. Niet duidelijk is of deze stroom ook onder dit afvalplan valt en waaraan dient te worden getoetst.
U							
F							
H		X			H.4, pag. 9	1.1.2, 1.1.3, 1.2.3	Afbakening: hier wordt gesproken over de reststroom shredderafval. Van andere stromen, waarbij de metalen nog niet optimaal zijn afgescheiden, wordt niet duidelijk of deze ook vallen onder het begrip shredderafval en dit afvalplan.
U							
F							
H		X			H.4, pag. 8	1.1.2, 1.1.3, 1.2.3	Afbakening: spreekt over autowrakken, afgedankte elektrische- en elektronische apparatuur, welvaartschroot (bijvoorbeeld, fietsen, tweewielige motorvoertuigen, kinderwagens, meubilair) en lichtere delen van industrieel metaalschroot. In de praktijk zien we ook stromen waarbij metaal afkomstig uit huishoudelijk afval wordt geshredderd en overgebracht. Onduidelijk is of deze stroom ook onder de reikwijdte valt van dit afvalplan.
U							
F							

Onderwerp:	Afalplan Sloopschepen						
Algemeen oordeel HUF	Het afvalplan sloopschepen is handhaafbaar behoudens de opmerkingen in de matrix. Eveneens moet worden opgemerkt dat de normadressaat en de afbakening in het afvalplan sloopschepen leidt tot onduidelijkheden, zo is onder andere de reikwijdte van de Verordening Scheepsrecycling breder dan verwoord in het betreffende afvalplan.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			H.1, pag. 3	1.2.1	Er staat: alle sloopschepen die onder de afbakening vallen. Dit betreft zowel schepen die onder de reikwijdte van Verordening (EU) 1257/2013 (Verordening scheepsrecycling) alsook de schepen die voor het grensoverschrijdend transport onder de bepalingen van de EVOA vallen. Het is op deze manier niet duidelijk waar bijv. visserijschepen onder vallen. Deze vallen onder de 'definitie' van een schip maar indien niet onder SRR door bv <500GT en wanneer niet naar buitenland overgebracht vallen deze dan niet onder dit afvalplan? Mogelijk ontbreekt er in dit afvalplan een verwijzing naar de Omgevingswet/ Bal voor dit soort schepen. Dit geldt ook voor binnenvaartschepen die binnen NL gerecycled worden.
U							
F							
H		X				1.1.2	De volgende sloopschepen zouden onder de EVOA vallen volgens het afvalplan: <i>Schepen die wel onder de Verordening scheepsrecycling vallen en zich bevinden in een gebied onder de rechtsmacht van een lidstaat die worden beschouwd als gevaarlijke afvalstof en die voor nuttige toepassing uit de Unie worden uitgevoerd (naar een OESO-land).</i> Deze passage is niet correct. Er staan ook niet-EU landen op de lijst van erkende inrichtingen. Dit betreffen wel OESO-landen. Een schip welke onder de Verordening scheepsrecycling valt mag onder diezelfde verordening ook gerecycled worden bij inrichtingen welke op de lijst staan in niet EU- landen (wel OESO). De volgende schepen zouden eveneens onder de EVOA vallen volgens het afvalplan: <i>Schepen die wel onder de Verordening scheepsrecycling vallen en zich bevinden in een gebied onder de rechtsmacht van een lidstaat en die bestemd zijn voor verwijdering.</i> Wat hier mist zijn de schepen die de vlag van een lidstaat voeren en die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) nr. 1257/2013 vallen en als gevaarlijk afval moeten worden beschouwd, afval worden in een gebied wat onder de rechtsmacht van een lidstaat valt en die bestemd zijn voor recycling in een (op de EU lijst vermelde) faciliteit in een niet-OESO land, deze vallen onder exportverbod art 39 nEVOA (vanaf 21 mei 2024). Daarnaast ontbreekt of is niet duidelijk omschreven: schepen die de vlag van een lidstaat voeren en die worden beschouwd als afvalstoffen, die zich bevinden in een gebied onder de rechtsmacht van een lidstaat en die bestemd zijn voor verwijdering onder de werking van de EVOA vallen.
U							
F							

Onderwerp:	Afvalplan Steenwol						
Algemeen oordeel HUF	Het plan is duidelijk. Met de onderstaande aanvullingen wordt het beter toepasbaar.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			H.3	1.1.3, 1.2.3	<p>Bij het bepalen van recycle percentages hoeven niet materiaal eigen afval niet worden meegenomen bij het bepalen van de mate van nuttige toepassing. Afgedankt groeisubstraat bestaat voor 28% uit steenwol, 56% uit water, 15% plantenresten en 2% uit kunststoffen. Kan worden aangegeven dat het recycle percentage van glaswol moet worden berekend.</p> <p>Bij de ZZS wordt niet ingegaan op de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen (GMB) in glaswol uit de substraatteelt. Het is nu onduidelijk of deze aanwezig zijn in dusdanige concentraties dat hier bij de verwerking rekening moet worden gehouden.</p>
U							
F							
H		X			§ 5.1.1	1.1.1	Aangegeven wordt dat de aanwezigheid van steenwol in het sorteeresidu van gemengd bouw- en sloopafval er in de praktijk vaak toe leidt dat dit residu wordt gestort. In dat geval is niet uit te sluiten dat recyclebaar steenwol wordt gestort als onderdeel van het bsa. Elders in het plan wordt dit expliciet verboden. Dit is niet consistent.
U							
F							
H		X			§ 5.2.2.1	1.1.3, 1.2.3, 1.3.3	Voordat storten wordt toegestaan moet vast staan dat nuttige toepassing niet mogelijk is. Aangetoond moet zijn dat de steenwol niet in een cementoven of bij de productie van bakstenen kan worden ingezet. Deze paragraaf bevat door de summiere opzet geen handreiking hoe dit moet worden beoordeeld en wanneer storten is toegestaan.
U							
F							
H					H.6		Steenwol, zowel uit de bouw als uit de tuinbouw, is een stroom waarvan het zeer denkbaar is dat er een einde afvalstatus voor wordt aangevraagd. Door het onterecht toekennen van de einde afval status is het mogelijk dat niet recyclebaar steenwol niet conform de minimumstandaard hoeft te worden behandeld. Dit kan financieel zeer aantrekkelijk zijn. Het plan is nu erg algemeen en bevat geen criteria/richtlijnen waarmee de aanvraag voor een einde afvalstatus makkelijker kan worden beoordeeld.
U							
F		X				3.1	

Onderwerp:	Ketenplan Beton							
Algemeen oordeel HUF	Het Ketenplan beton is handhaafbaar en uitvoerbaar behoudens de onderstaande punten.							
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie	
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)		
H		X			Pag. 5 1.2.1 3 ^e bullit:	1.1.2, 1.1.3	Percentage voor hergebruik komt niet overeen met het percentage uit Betonakkoord. Wanneer tot 2023 wordt gewacht veroorzaakt dat risico's voor het halen van de circulariteitsdoelen. Door andere termijnen en percentages te gebruiken ontstaan er verschillen die aanleiding kunnen zijn voor interpretatieverschillen waardoor dit leidt tot problemen in de handhaafbaarheid.	
U								
F								
H		X			Pag. 10 kopje 4	1.1.2, 1.1.3	Toevoegen van meer bindmiddel voor verlengen levensduur is geen goede aanbeveling. Het voorgaande zal de productie van cement verhogen en draagt niet bij aan verduurzaming en circulariteit.	
U								
F								
H		X			Pag. 11 kopje 7	1.1.2, 1.1.3	Wanneer een niet-toxische circulaire economie wordt nagestreefd dienen de eisen helder te zijn dat er geen toxische stoffen (ZZS stoffen) in het beton mogen. PFAS en andere zorgstoffen dienen daarom te worden uitgesloten. Deze stoffen zullen in het 2 ^{de} en 3 ^{de} leven tot handhavingsproblemen leiden omdat er geen registratie plaatsvindt van deze stoffen en deze niet visueel waarneembaar zijn.	
U								
F								
H		X			Pag. 15 5.2.1	1.1.2 1.1.3	PFAS ontbreekt in het lijstje van andere zorgstoffen. Voor het handhaven en de vergunningverlening is het van groot belang om PFAS te normeren in dit plan.	
U								
F								
H	X				Pag. 22 6.3	1.1.2, 1.1.3	Er mist tekst over gescheiden afvoeren. In beton worden bijvoorbeeld bodemassen als grindervanger gebruikt. Dit is van belang voor het recyclingproces en om te voorkomen dat constructieve betonstromen niet vermengd worden met niet-constructieve betonstromen. Er vindt geen registratie plaats van deze grindvervangers waardoor in het 2 ^{de} en 3 ^{de} leven dit tot handhavingsproblemen leidt omdat de verschillende type beton niet te onderscheiden zijn van elkaar.	
U								
F								
H		X			Pag. 24. 7.2	1.1.2, 1.1.3	Het woord 'kan' verwijderen in de middelste alinea: 'Het gescheiden houden hiervan KAN van belang zijn...' Het is van belang. "Kan" is geen handhaafbare term.	
U								

Onderwerp:	Ketenplan Kunstgras						
Algemeen oordeel HUF	In het ketenplan ontbreken de “watervelden” zoals bij b.v. hockey veel worden gebruikt. Bij dit type wordt (zeer veel) drinkwater verbruikt en moeten bij algengroei chemicaliën worden gebruikt. Het ketenplan is onvolledig als de watervelden ontbreken.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			H.2	1.2.1	In de paragraaf “Ontwerp” wordt de suggestie gewekt dat alleen naar de wensen van particulieren wordt gekeken en niet naar de wensen van de gebruikers van sportvelden.
U							
F							
H				X	H.2	1.2.3	In de paragraaf “Verwerking” staat aangegeven dat rubber infill opnieuw toegepast kan worden. De handel in rubber infill wordt in 2031 verboden.
U							
F							
H			X		§4.1	1.2.3 t/m 6	Begrippen als “eenvoudig kunnen scheiden”, “geen of zo min mogelijk schadelijke stoffen” en zo “min mogelijk nieuw materiaal” zijn niet concreet. Handhaving door het ontbreken van meer concrete normen is uitdagend. Zo zou een duidelijke positie kunnen worden ingenomen over het gebruik van ZZS bij de productie van kunstgras: verbieden of alleen toestaan indien door de producent is aangetoond dat geen alternatieven beschikbaar zijn.
U							
F							
H		X			§4.2	1.2.1	Kunstgras dat eenvoudiger te recyclen is thans al beschikbaar. Bovendien wordt verwacht dat steeds meer kunstgras beschikbaar komt dat b.v. uit een polymeer bestaat. Momenteel gelden nog geen wettelijke eisen aan het ontwerp van kunstgras. Hoe de toepassing in de toekomst afgedwongen kan worden is niet uitgewerkt. Overigens wordt in § 4.4 vermeld dat kunstgras onder de Verordening ecodesign valt maar kennelijk bevat deze geen wettelijke eisen voor kunstgras.
U							
F							
H			X		§6.1	1.2.1	De term “wenselijk” wordt een aantal keren gebruikt en is niet handhaafbaar. Het heeft de voorkeur om concrete doelstellingen/normen te formuleren. Zo zou in deze paragraaf kunnen worden opgenomen dat geen nieuwe velden met synthetische infill mogen worden aangelegd vanwege het verbod op het gebruik in 2031.
U							
F							

H			X		§6.3	1.2.1	Als een controle wenselijk is dan kan deze niet worden afgedwongen. Ook staat niet aangegeven wat voor certificaat het betreft.
U							
F							
H				X	§7.1	1.1.1	Onduidelijk is wat met een “uitloogvrije” omgeving wordt bedoeld.
U							De velden komen uit andere regio’s en het oprollen gebeurt niet automatisch door de verwerker. Onduidelijk is hoe en door wie kan het in plastic wikkelen worden gehandhaafd.
F							
H		X			§7.2	1.1.1	Bij de verwerking ontstaan ook slibben welke microverontreinigingen (ZZS) kunnen bevatten. Deze ontbreken. De beschrijving van de verwerking van het rubber roept vragen op.
U							
F							
H		X			H.8	1.2.1	Bij hergebruik wordt gesteld dat altijd sprake is van een afvalstof als kunstgras wordt afgevoerd. Onderbouwd moet worden waarom geen sprake is van voortgezet gebruik.
U							
F							
H		X			H.8	1.1.1	Bij hergebruik door particulieren is niet geborgd dat voldoende maatregelen genomen zijn tegen de verspreiding van infill in de omgeving. Verkoop aan particulieren mag alleen plaats vinden indien alle synthetische infill is verwijderd.
U							
F							
H			X		H.11	1.2.1	Voor het bepalen van het recycle percentage moet zijn vastgelegd wat “niet-materiaaleigen” afval is en de wijze waarop vervolgens het recycle percentage moet worden berekend.
U							
F							
H			X		H.11	1.2.1	Overbrenging is niet toegestaan indien de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Een norm om dit kwantitatief te maken ontbreekt terwijl dit voor deze redelijk homogene afvalstroom wellicht toch mogelijk is. De slibfractie die bij de verwerking ontstaat wordt vaak gestort. Het is niet duidelijk hoe zich dit verhoudt tot het gestelde in de eerste tabel op pagina 19.
U							
F							
H				X	§13.1.1	1.1.2 en 1.1.3	Tabel bevat een fout. Kunstgras wordt niet vermeld in het Besluit inzameling afvalstoffen.
U							
F							

H		X			§13.2.	1.2.1	Bij verkoop aan particulieren moet de synthetisch infill zijn verwijderd om verspreiding in de omgeving van de infill te voorkomen.
U		X			§13.2.2		Het uitkloppen is een milieubelastende activiteit. Niet duidelijk is of dit op locatie is toegestaan.
F							
H				X	§13.3	1.2.1	De opgenomen tabel gaat over infill en niet over kunstgras. De verwerking van infill valt niet onder dit ketenplan. Het is niet duidelijk welke ZZS in kunstgras voor kunnen komen.
U							
F							
H				X	§14.2	1.1.1	Het bevreemdt dat de toetsing aan BBT niet op voorhand is uitgevoerd omdat dit eisen zijn waaraan voldaan moet worden.
U							
F							
H					§13.2.6		De langdurige opslag van kunstgras heeft in het verleden voor (grote) problemen gezorgd. Bij opslag van meer dan 3 jaar is sprake van storten. Het is financieel aantrekkelijk om kunstgras in te nemen en dit vervolgens niet te verwerken. Door het limiteren van de hoeveelheid kunstgras die verwerkers als voorraad mogen hebben kunnen de problemen worden voorkomen of beheersbaarder blijven. Het ketenplan bevat nu geen handvatten om op te treden.
U							
F			X			3.1 +3.2	

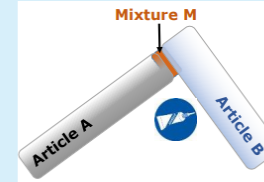
Onderwerp:	Ketenplan Zonnepanelen						
Algemeen oordeel HUF	<p>De ILT vindt het ketenplan een goede eerste stap ter bevordering van de circulariteit van pv-panelenketen al zijn de ambities nog niet handhaafbaar. De ILT beraadt zich over de interventies die zij kan inzetten om de circulariteit van de keten te stimuleren. Resultaten daarvan zullen we met I&W delen, onder meer t.b.v. de actualisatie van dit ketenplan.</p> <p>Een verwijzing naar een deel van de bestaande regelgeving ontbreekt in het ketenplan.</p> <p>Er is geen duidelijk verband te leggen tussen de voorkeursvolgorden van hergebruik (§ 6.3, pag. 15) en recycling (§ 7.4, pag. 18) van zonnepanelen genoemd in het onderdeel ‘kennis over de materiaalketen’ en de inhoud van de hoofdstukken van het onderdeel ‘toetsingskader afval’ . De voorkeursvolgorde lijkt niet handhaafbaar te zijn (zonder handhaving op zorgplicht in te zetten).</p> <p>Met name vanaf hoofdstuk 9 wordt doorverwezen naar andere onderdelen van het CMP, wat de begrijpelijkheid niet bevordert en daarmee (verondersteld) ook de handhaafbaarheid niet. Juist een ketenplan zou zich goed lenen om de eisen op productniveau te concretiseren.</p>						
Thema	Oordeel				Vindplaats (paragraaf/ paginanummer)	Checklist (verwijzing nr. vraag checklist)	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.			
H			X		§1.1.1 Pag. 3 en	1.1.2	<p>Hier ontbreekt: In de RoHS regelgeving zijn (de meeste) pv-panelen uitgezonderd. De uitzondering geldt namelijk voor fotonvoltaïsche panelen bedoeld om te worden gebruikt in een systeem dat is ontworpen, geassembleerd en geïnstalleerd door professionals voor permanent gebruik op een bepaalde locatie om energie te produceren uit zonlicht voor openbare, commerciële, industriële en residentiële toepassingen. Indien niet aan voorgaande wordt voldaan, zoals veelal het geval zal zijn bij de zogenaamde plug-and-play pv-panelen, moet wel aan de verplichtingen uit de RoHS regelgeving worden voldaan.</p>
U					§4.1 onder		
F					11 Pag. 9		
H		X			§1.2.2 Pag. 4	1.1.2	<p>Hier ontbreekt onderdeel 2° onder c (artikel 10 RAEEA): Een producent draagt er zorg voor dat vanaf 2019 jaarlijks: 1° minimaal 65% van de gemiddelde gewichtshoeveelheid elektrische en elektronische apparatuur die door hem in de voorgaande drie jaren in Nederland in de handel is gebracht, aan afgedankte elektrische en elektronische apparatuur namens hem wordt ingezameld en verwerkt, of; 2° minimaal 85% van de door hem in het betreffende jaar in Nederland geproduceerde gewichtshoeveelheid elektrische en elektronische apparatuur aan afgedankte elektrische en elektronische apparatuur namens hem wordt ingezameld en verwerkt.</p>
U							
F							
H		X			H.2	1.1.2	‘Producenten’ wijzigen in ‘producenten/fabrikanten’
U					productie.		

F				Pag. 6 en H.4 Pag.7		(uitleg: in ecodesign regelgeving spreekt men niet over producenten maar over fabrikanten. Ook partijen die assembleren en/of een eigenaam op het product zetten, worden aangemerkt als fabrikanten).	
H		X		§4.2 Pag. 10	1.1.2	<p>Uitleg: Verplichting uit REACH is (zeer waarschijnlijk) ook van toepassing (omdat er vanuit gegaan wordt dat er in een onderdeel van een paneel (junctionbox (incl snoer) + de bussing wire) meer dan 0,1% lood aanwezig is). NB het zou de handhaafbaarheid verbeteren indien de berekening opnieuw wordt uitgevoerd door RIVM. Namelijk in voormalige RIVM rapporten wordt nog met de oude rekenmethode gewerkt (%lood op het gehele paneel) terwijl de huidige rekenmethode zou moeten zijn %lood per complex object).</p> <p>RIVM schreef eerder aan de ILT: “Bij de berekening gaat het om 0,1% van een SVHC stof in een artikel. Bij een zeer complex artikel (die samengesteld zijn uit meerdere onderdelen en materialen) gaat het om 0,1% in een onderdeel van het zeer complexe artikel. Hierbij de link naar de ECHA SiA guidance: https://echa.europa.eu/documents/10162/2324906/articles_en.pdf</p> <p>Kennisgevingsverplichting onder REACH: Als er sprake is van 2 onderdelen die gesoldeerd zijn, is scenario II van tabel 5 van toepassing (zie onderstaand figuur). De concentratie van de stof van de Kandidatenlijst wordt berekend over het totale gewicht van het complexe object, d.w.z. door het gewicht van de stof van de Kandidatenlijst in het complexe object te delen door het totale gewicht van het complexe object. Wanneer de SVHC in het soldeermiddel aanwezig is, geldt dat de concentratie in het complexe object (dus alle gesoldeerde en verlijmde delen) >0.1% g/g moet zijn.</p>	
U							
F							

II. Candidate List substance as such or in a mixture used for joining two or more articles (complex object)

The concentration of the Candidate List substance is calculated over the total weight of the complex object, i.e. by dividing the weight of the Candidate List substance in the complex object by the total weight of the complex object.

Complex object made by joining two articles A and B using a mixture M (e.g. adhesive, **solder**) which contains a Candidate List substance.

The total weight of the complex object is obtained by summing up the weight of article A, the weight of article B, and the weight of mixture M. In most common cases, the weight of the mixture M should be of its dry form in the complex object.

Het complexe object is in dit geval de combinatie van 2 artikelen (bv soldeer en zonnecel)”.
Het zonnepaneel zelf is een “very complex object” in REACH termen.
In de guidance staat: “The applicability of the substances in articles requirements under REACH must be assessed for all of these articles separately”

Tekstvoorstel m.b.t. REACH voor Stoffen in voorwerpen

Verplichting om klanten en consumenten te informeren op grond van REACH

In de EU of EER gevestigde leveranciers van voorwerpen die stoffen van de kandidatenlijst bevatten in een concentratie van meer dan 0,1 % g/g, moeten aan hun klanten voldoende informatie aanleveren om een veilig gebruik van het artikel mogelijk te maken. Indien de consument om deze informatie verzoekt, moet de leverancier deze informatie binnen 45 dagen na ontvangst van het verzoek aan de consument aanleveren.

Verplichting om ECHA in kennis te stellen op grond van REACH

In de EU of EER gevestigde producenten of importeurs van voorwerpen moeten ECHA ervan in kennis stellen als hun voorwerp een stof van de kandidatenlijst bevat. Deze verplichting geldt als de totale hoeveelheid van de stof in die voorwerpen meer dan een ton per producent of importeur per jaar bedraagt en als de stof in deze voorwerpen aanwezig is in een concentratie van meer dan 0,1 % g/g.

De kennisgevingen moeten uiterlijk zes maanden na opname in de kandidatenlijst worden ingediend. Een kennisgeving is niet vereist:

						<ul style="list-style-type: none"> wanneer de producent of importeur van een voorwerp blootstelling van de mens en het milieu tijdens het gebruik en de verwijdering van het voorwerp kan uitsluiten. In dergelijke gevallen dient de producent of importeur echter passende instructies aan de afnemer van het voorwerp te verstrekken; de stof al geregistreerd is voor die vorm van gebruik. <p>Verplichting om ECHA in kennis te stellen op grond van de kaderrichtlijn afvalstoffen (SCIP-databank) In de EU gevestigde leveranciers van voorwerpen die stoffen van de kandidatenlijst bevatten in een concentratie van meer dan 0,1 % g/g, zijn verplicht om informatie over deze voorwerpen in te dienen bij ECHA wanneer zij deze in de EU in de handel brengen. Deze informatie wordt gepubliceerd in de SCIP-databank die is opgezet uit hoofde van de kaderrichtlijn afvalstoffen (KRA). Hierdoor is de informatie over voorwerpen die stoffen van de kandidatenlijst bevatten beschikbaar voor afvalverwerkers en consumenten.</p>	
H			X		§7.2 Pag. 17	1.1.2	In de tekst staat 'Naast zorgvuldige omgang met het product is het ook wenselijk dat de productinformatie doorgegeven wordt aan de verwerker'. Dit is niet geheel correct. Namelijk het in niet 'wenselijk' maar conform artikel 16 Regeling AEEA verplicht.
U							
F							
H			X		§7.2 / pag. 17	1.1.3	In de tekst staat: 'Als het paneel nog heel is kunnen ze met bepaalde technieken met beter resultaat van elkaar gescheiden worden. Zodra deze technieken in gebruik zijn, moet de demontage en inzameling daarop aansluiten'. Niet handhaafbaar. Namelijk 'zodra deze technieken in gebruik zijn' is voor meerdere uitleg vatbaar. De technieken worden al in gebruik in Frankrijk toegepast, maar daar wordt door Stichting OPEN (nagenoeg) geen gebruik van gemaakt. Voorstel ILT: Men wordt gehouden aan de recyclingsvoorkeursvolgorde (§ 7.4) en indien men een lagere vorm van recycling toepast, mag dat alleen wanneer dat de totale LCA van de materialen in de panelen ten goede komt (bewijslast bij de opdrachtgever voor recycling en de recycler zelf).
U							
F							
H		X			§7.3 / pag. 17	1.2.1	Bij de zin 'De panelen worden met testresultaat, een erkend certificaat en productinformatie verkocht', behoort de toevoeging: In geval van opwaardering wordt i.h.k.v. ecodesign regelgeving de partij die de opwaardering uitvoert, aangemerkt als fabrikant met alle wettelijke bijkomende verplichtingen.
U							
F							
H		X			§7.3 / pag.17	1.1.2	Voor export van gebruikte zonnepanelen geldt een Europese verordening voor het transport over de grenzen en de meldplicht bij export voor hergebruik (art 19a Regeling AEEA). In paragraaf 8 'afvalstof of niet afvalstof' staat meer over wanneer iets een afvalstof is en aan welke wetgeving een bedrijf en het product moet voldoen.
U							
F							

H			X		§7.4 / pag. 18	1.2.6	Er staat: 'Voor recycling van de materialen wordt een indicatieve voorkeursvolgorde gehanteerd'. Een indicatieve voorkeursvolgorde is niet handhaafbaar.
U							Formeel is via Cenelec 50625-2-4 het volgende vereist:
F							<ul style="list-style-type: none"> - Treatment of all PV panels, shall use technologies that allow to remove metallic lead or lead solder to achieve specified de-pollution requirements. - Treatment of non-silicon based photovoltaic panels, shall use technologies that allow to remove the hazardous substances in the semiconductor layer, including contacts to achieve specified de-pollution requirements. - The requirements for de-pollution will be described in CLC/FprTS 50625-3-5:2017. Fractions containing hazardous substances, shall not be diluted or mixed with other fractions or materials for the purpose of reducing their concentrations. <p>Voorstel ILT: Men wordt gehouden aan de recyclingsvoorkeursvolgorde (§ 7.4) en indien men een lagere vorm van recycling toepast, mag dat alleen wanneer dat de totale LCA van de materialen in de panelen ten goede komt (bewijslast bij de opdrachtgever voor recycling en de recycler zelf).</p> <p>De verantwoordelijkheid van zonnepanelen fabrikanten en importeurs (via UPV-systeem) gaat op het gebied van afgedankte zonnepanelen niet verder dan het behalen van een inzamelpercentage en het daarover rapporteren aan de overheid. Het bijhouden van een materialenbalans is niet verplicht waardoor niet inzichtelijk is wat de aard, de bestemming en de omvang is van de elke materiaalstromen (in de vorm van panelen en de na recycling daaruit vrijkomende reststromen). Er is daardoor geen enkel inzicht in de wijze waarop de voorkeursbehandeling wordt ingezet.</p>

Onderwerp:	Ketenplan Textiel						
Algemeen oordeel HUF	<p>Het ketenplan textiel is wel richtinggevend: gebruik gerecycled textiel in nieuwe textielproducten, vermijd materialen op basis van virgin fossiele grondstoffen. De ILT merkt hierbij wel op dat zonder bijkomende maatregelen zoals beprijzing de beoogde normen niet haalbaar zijn.</p> <p>Aangezien een groot deel van gescheiden ingezamelde textiel in het buitenland wordt gesorteerd en ook als groene lijst afvalstof wordt geëxporteerd, bestaat onvoldoende zicht op de bestemming van de ontstane fracties. Om een goed beeld te krijgen zal dat extra inspanning van de ILT vergen omdat een automatisch toets en sturingsmoment met een kennisgeving ontbreekt.</p> <p>Tot slot zijn bij het toetsingskader voor grensoverschrijdend transport de tabellen voor het niet toestaan van bepaalde textiel (deel)stromen vanwege de dubbele ontkenning lastig leesbaar. Een toelichtend stroomschema zou meer duidelijkheid geven voor de normadressaat.</p>						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			H. 2 Pag. 7	1.1.1, 1.2.6	<p><i>“De recyclingmarkt is volop in ontwikkeling om gerecycled materiaal ook in nieuw textiel te verwerken.”.</i></p> <p>Met de bovenstaande zin wordt een te positief beeld gecreëerd. Potentiële interessante ontwikkelingen hebben last van gebrek aan vraag naar gerecycled clothing content. Er is geen sprake van eerlijke concurrentie omdat milieukosten niet verwerkt zijn in de prijs waardoor virgin materiaal veel goedkoper is. Zonder aanvullend beleid lijken de doelen niet realistisch.</p>
U							
F							
H		X			§ 4.1	1.2.3., 1.2.6	<p><i>“Ontwerp en produceer met hernieuwbare grondstoffen of secundaire materialen</i></p> <p><i>Gebruik gerecycled textiel in nieuwe textielproducten. Vermijd materialen op basis van virgin fossiele grondstoffen.</i></p> <p><i>Ontwerpers gebruiken alleen fossiele grondstoffen zoals polyester, acryl en nylon wanneer deze gerecycled of biogebaseerd zijn. Het gebruik van materialen als lyocell, tencel, vlas en hennep wordt gestimuleerd.”</i></p> <p>Ontwerpers kunnen worden gestimuleerd of geadviseerd maar zonder aanvullende maatregelen als beprijzing is de gewenste situatie niet haalbaar.</p>
U							
F							
H			X		§ 4.1 Pag. 9	1.2.3, 1.2.4	<p>Ontwerpprincipe 2: Ontwerp en produceer met minder materiaal.</p> <p>Mede door fast fashion is kleding in de loop der tijd geproduceerd met minder materiaal, waardoor het zou kunnen lijken alsof hiermee ook wordt voldaan aan dit principe. Het verminderen van materiaalgebruik kan echter de levensduur, herbruikbaarheid en recyclebaarheid beïnvloeden, waardoor het niet bijdraagt aan een circulaire economie. Dit ontwerpprincipe zou daarom meer toelichting kunnen gebruiken om te voorkomen dat er principes bereikt worden met verkeerde middelen.</p> <p>Er zou ook breder meer samenhang tussen de ontwerpprincipes toegelicht kunnen worden. De optimale levensduur wordt uitgelegd als “lang”, dat hoeft niet altijd optimaal te zijn en de gewenste resultaat opleveren.</p>

U						
F						
H					§7.2	<p>In de paragraaf "Sorteren van textiel" wordt voorbijgegaan aan het feit dat de meerderheid van het Nederlands gescheiden ingezamelde textiel (58% in 2018) in het buitenland wordt gesorteerd en dat de ILT daar eigenlijk geen goed beeld bij heeft hoe dat gebeurt.</p> <p>Om een goed beeld te krijgen vereist extra inspanning van de ILT en aangezien deze afvalstroom als groene lijst afval wordt afgevoerd kent het geen automatisch toetsmoment zoals bij de kennisgeving. Op basis van douane informatie volgt dat het aantal bestemmingen enkele honderden bedrijven buiten de EU is. Onbekend is welk aantal zal overblijven als per 21-5-2027 export naar niet-OESO-landen aan banden wordt gelegd. Uitgaande dat nog 150 bedrijven binnen en buiten de EU getoetst dienen te worden, betekent dit ca. 1 FTE aan inzet voor vergunningverlening (schaal 10).</p> <p>Mocht uit de toetsing blijken dat deze niet voldoet, is vanwege ontbreken van een kennisgevingstraject, directe handhaving noodzakelijk. Een interventie op basis van beleidsgronden voor een groene lijst afvalstoffen is nog niet eerder aan de orde geweest. Indien bij een deel van de gevallen niet aan de eisen wordt voldaan en een interventie (waarschuwing, VLOD, bezwaar & beroep) moet volgen zorgt dat voor 0,5 FTE inzet handhaving (schaal 11). Samengevat is dat 1 FTE vergunningverlening schaal 10 en 0,5 FTE handhaving schaal 11.</p>
U		X			2.5a	
F					2.5	
H		X			§10.2, Pag. 22	<p>1.2.3 "Minimumstandaard voor ongesorteerd, gescheiden ingezameld textiel en schoeisel Ad.3 'Niet voor hergebruik of recycling geschikt textiel en schoeisel' is textiel of schoeisel waarvoor hergebruik of recycling, gezien de aard of samenstelling: technisch niet mogelijk is; of waarvoor de recyclingroute zo duur is dat de kosten voor afgifte van deze partijen aan de poort van de verwerker door de ontdoener, meer zouden bedragen dan €265,-/ton."</p> <p>Het is momenteel gebruikelijk dat bij sorteerdere deze niet te hergebruiken en te recyclen fractie vrijkomt. Voor recycling is het standaard drempelbedrag, dat is overgenomen in de UPV Textiel te laag. Uit gesprekken met spelers in de Nederlandse markt blijken de kosten voor textiel recycling als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reguliere recycling naar non woven textiel /downcycling (sorteren, gereedmaken voor en vervezelen): rond de € 350,- / ton. • De prijs van hoogwaardige recycling -vezel tot vezelrecycling (sorteren, voorbereiden, vervezelen en spinnen van garen) ligt rond de € 800,-/ton • Ook wordt er uit gegaan van € 1.100/ton en dat is dan ook inclusief het weven van het doek en waar een deel van het proces buiten Europa plaatsvindt. <p>Gezien deze bedragen is het standaarddrempel bedrag belemmerend voor hoogwaardige recycling van textiel.</p>
U		X			2.1	
F						

H		X			H. 11 Pag. 23 en 24	1.1.3	De tekst in de tabellen zijn deels lastig te doorgronden vanwege de dubbele ontkenningen en de verschillende mogelijkheden om af te zien van de minimumstandaard. Een beslisschema zou verhelderend werken.				
U							Daarnaast is nog onduidelijk wat wordt bedoeld met voorwaarde dat niet alsnog een deel wordt gestort. Wordt daar ook onder verstaan dat als na inzet als brandstof een residu-stroom wordt gestort? Het gaat tenslotte om de hele fractie die gescheiden is ingezameld en niet om een deelfractie.				
F							<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan</th> <th>Specifieke bepalingen en bezwaargronden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Andere nuttige toepassing voor deelstroom a</td> <td> <p>Omdat na sorteren hoogwaardiger verwerken in de vorm van voorbereiden voor hergebruik of recycling mogelijk is tenzij;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling technisch niet mogelijk is, of • uit de kennisgeving blijkt dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 265,-/ton, én • niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort. <p>(bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden	Andere nuttige toepassing voor deelstroom a	<p>Omdat na sorteren hoogwaardiger verwerken in de vorm van voorbereiden voor hergebruik of recycling mogelijk is tenzij;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling technisch niet mogelijk is, of • uit de kennisgeving blijkt dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 265,-/ton, én • niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort. <p>(bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).</p>
Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden										
Andere nuttige toepassing voor deelstroom a	<p>Omdat na sorteren hoogwaardiger verwerken in de vorm van voorbereiden voor hergebruik of recycling mogelijk is tenzij;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling technisch niet mogelijk is, of • uit de kennisgeving blijkt dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 265,-/ton, én • niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort. <p>(bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).</p>										

Onderwerp:	Afvalplan elektr(on)ische apparatuur						
Algemeen oordeel HUF	Het afvalplan elektr(on)ische apparatuur is handhaafbaar en uitvoerbaar behoudens de onderstaande punten.						
Thema	Oordeel				Vindplaats	Checklist	Inhoudelijke reactie
	hoog	midden	laag	n.v.t.	(paragraaf/ paginanummer)	(verwijzing nr. vraag checklist)	
H		X			§ 1 pag. 3	1.1.2	Bij afbakening en definitie AEEA graag verwijzen naar de handleiding op afvalcirculair.nl
U							
F							
H		X			§ 2.1.2 pag. 4	1.1.3, 1.2.3	De regeling AEEA (artikel 9) stelt dat de verwerking van AEEA optimaal moet kunnen plaatsvinden. Mengen met andere afvalstromen zal er in de regel voor zorgen dat optimale verwerking niet mogelijk is. Dus mengen moet slechts heel beperkt worden toegelaten. De minimum standaard betekent niet dat per definitie voldaan wordt aan de regeling AEEA.
U							
F							
H		X			§ 5.2.2 pag. 12	1.2.1, 1.2.3	Voor het verwijderen van onderdelen uit een afgedankt elektrisch of elektronisch apparaat, het opknappen ervan en het verkopen als herbruikbare onderdelen is een certificaat voor re-use (Cenelec NEN-EN 50614) nodig op grond van artikel 11, lid 3 sub a Raaea. Dit houdt in dat reguliere verwerkers die onderdelen afzonderen voor hergebruik tevens een certificaat dienen te hebben voor re-use naast/aanvullend op het certificaat voor verwerken (Cenelec 50625).
U							
F							
H		X			§ 5.3 pag. 14	1.1.1, 1.1.2	De lijst met ZZS is verre van compleet. Ook ontbreken de stoffen die in bijlage VII van de weee-richtlijn worden genoemd zoals broomhoudende vlamvertragers, PCB's en asbest.
U		X					
F							